

Прибра го. Отгледа го. Изучи го. Жаденъ за голѣмство и за слава — все едно, каква е тя — той написва обвинителния актъ, който и сега не може да бжде прочетенъ безъ погнуса и отвържение отъ низостъта на човѣка. Въ него, сякашъ, сж събрани всички низости на човѣшката душа, за да си дадатъ парадна среща предъ клетвената маса на българскитѣ сѣдии.

Каква е била изненадата на Климента, когато е научилъ, че обвинението срещу него ще се води отъ Ганю Чолаковъ, всѣки може лесно да си представи. Той по-скоро би предпочелъ самъ да тури врата си въ примката на палача, отколкото да се разруши у него вѣрата къмъ доброто, което съ такава любовъ и състрадание къмъ ближния, къмъ родния братъ е направилъ. Но, въпрѣки туй, той приема и пониса всичко съ християнско примирение. Може би е мислилъ, може би е вѣрвалъ, че когато въ залата на сѣда се срещне съ своя обвинител, последниятъ ще трепне, ще си посибе главата съ пепель и ще избѣга да дири покаяние изъ горскитѣ самотии. Кой знае?

Когато Климентъ бива въведенъ въ пълната съ публика зала, всички неволно, като по даденъ знакъ ставатъ на крака. А нѣкои се спущатъ да му цѣлуватъ рѣцетѣ и расото. Всички чувствуватъ, че тука се сѣди не единъ престѣпникъ, а се извежда за опозорение единъ светецъ. Смутено ставатъ на крака и нѣкои отъ сѣдиитѣ, побързали веднага да седнатъ, за да запазятъ своето сѣдийско достоинство.

Само единъ гледа на подсѣдимия спокоенъ и невѣзмутимъ. Това е Ганю Чолаковъ. Само той мисли, какъ да срази противника си, който е взелъ нѣкога изъ рѣцетѣ му, за да му врѣчи следъ дълги години на грижи и на жертви жезъла на правосѣдието. Той сега изглежда гордо и смутенитѣ си другари, и слисаната публика, и библейски спокойния обвиняемъ. Нека сега всички видятъ, какво е и какво може. Нека всички узнаятъ, че Ганю Чолаковъ държи по-високо закона отъ интереситѣ на хората, та ако ще би тѣ да сж измежду най-добритѣ въ свѣта.

Но публиката, вмѣсто да види това, вижда изчадието на произподнята въ позата на блюстителъ, който мисли, че като е потѣпкалъ подъ краката си свещеното човѣшко чувство — чувството на признателность, повдигналъ е надъ главитѣ на цѣлъ народъ чувството къмъ закона и къмъ общественя редъ.

Дѣдо владика пристѣпва спокоенъ и невѣзмутимъ. Той дига рѣжка за благословъ, благославя подъ редъ сѣдиитѣ, прокурора, публиката и смирено сѣда на подсѣдимата скамейка. Започва се четенето на обвинителния актъ. Мнозина отъ гражданитѣ едва